

Posudek vedoucího práce

KAZIMOUROVÁ, Veronika. *Klíčové myšlenky lidovýchovné koncepce Tomáše Trnky*. Praha, 2020. 74 s., bez příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

S velkým potěšením sleduji v posledních letech narůstající zájem autorů a autorek závěrečných prací na naší katedře o témata, která překračují obvyklý aplikační rámec a zaměřují se na oblasti ne tak „atraktivní“. Mezi ně patří bezpochyby i problematika historického vývoje vzdělávání dospělých a reflexe vybraných teoretických konceptů v perspektivě dobových kontextů (společenských, politických, ekonomických, kulturních aj.). Po významných představitelích různých směrů andragogického myšlení ze zahraničí (M. Knowles, F. Pöggeler, J. Mezirow) přišla nyní řada i na jednoho ze zakladatelů a nejvýznamnějších představitelů české (československé) teorie vzdělávání dospělých, profesora Tomáše Trnku.

Na tomto místě je třeba konstatovat, že již samotný výběr této osobnosti je záslužný a jakýkoli text, věnovaný tomuto (bohužel) polozapomenutému velikánovi, je přínosný již pouze z hlediska své existence. Jak konstatuje i autora práce, dosud není k dispozici žádná publikace, která by uceleným způsobem představovala jeho dílo rozpracovávající unikátní koncepci lidovýchovy. Osobnost Tomáše Trnky je v dostupné andragogické literatuře prezentována velmi zkratkovitě až povrchně, většinou pouze v kontextu jeho krátkého působení na Katedře lidovýchovy v poválečném období. O to byla úloha autorky těžší a je proto potěšující, že se jí podařilo předložit ucelený a v mnohém objevený pohled na jeho život a dílo.

Práce, rozdělená do šesti samostatných kapitol, Úvodu a Závěru, má rozsah 61 stran výkladového textu. Je logicky koncipována a přehledně členěna, cíl práce je v Úvodu řádně formulován.

2. Odborná úroveň

Jak již bylo uvedeno, vzhledem k neoddiskutovatelnému významu Tomáš Trnky má jakákoli práce, která si klade za cíl systematizovat jeho dílo, hodnotu sama o sobě. Autorce se navíc daří zasadit analyzované aspekty do vhodně vybraných obecně historických i čistě andragogických (lidovýchovných) kontextů, ocenit je nutné i mimořádně kvalitně provedenou rešerši dobové literatury. Celý text je na první pohled pojat velmi komplexně a koncentrovaně. Barvitě jsou pojaty pasáže věnující se Trnkově biografii nebo jeho inspiračních zdrojů. Gros práce tvoří na první pohled 5. kapitola věnována kritické analýze Trnkových myšlenek, hodnotící komentáře a zamyšlení nad jeho dílem nicméně organicky prostupují celý text.

Jistě, bylo by možné poukázat na fakt, že první kapitola, popisující dobové kontexty života T. Trnky, je v porovnání s ostatními obsahovými celky z hlediska svého rozsahu poněkud

naddimenzovaná. V žádném případě však není pojata samoučelně, svým pojetím naopak funkčně rozpracovává témata, k nimž se autorka v průběhu dalšího výkladu kontinuálně vrací.

3. Práce s literaturou

Jak již bylo konstatováno, Soupis bibliografických citací představuje velmi kvalitní výběr převážně dobových pramenů, který výborně reprezentuje dílo Tomáše Trnky i dobu, v které jeho myšlenky vznikaly. Autorka pak v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat a citlivě vybírat vhodné odkazy.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafické úpravy je práce vypracována přehledně a zodpovědně, bez výraznějších pochybení.

5. Jazyková úroveň

Z gramatického a stylistického hlediska je práce vypracována pečlivě a je prostá podstatnějších chyb či překlepů. Použitý jazyk vykazuje vysokou kvalitu. Na řadě míst čtenáře zaujme (v pozitivním slova smyslu) jeho mírně archaizující charakter, bezpochyby ovlivněný dikcí používaných pramenů. V porovnání s mnohými jinými závěrečnými pracemi, jejichž jazyk je zaplevelen anglicismy a manažerským slangem, se jedná o velmi příjemnou změnu.

6. Podněty k rozpravě

Jaké myšlenky Tomáš Trnky se v kontextu aktuálního stavu andragogické teorie i praxe jeví jako nejpřínosnější nebo naopak nejvíce překonané? Případně v čem konkrétně by bylo možné sledovat v pozdějším vývoji pedagogiky dospělých/andragogiky konkrétní návaznost na jeho koncepci lidovýchovy?

7. Závěrečné hodnocení práce

Předloženou práci lze hodnotit jako interesantní a bezpochyby inovativní. Z celého textu je zřejmé, že autorka se v dané problematice velmi dobře orientuje. K této práci nemám z formálního ani odborného pohledu žádné zásadní připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově velmi zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením **výborně**.

V Praze dne 30. srpna 2020

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.